

Uppkopplad utbildning

- en ESO-rapport om digitaliseringen inom högre utbildning

Slutsatser och rekommendationer

presenterade vid

Nya Vägar-konferensen 2020

30 september

Kjell H Nyman

Analys- och utvärderingskonsult

Syfte

En bred kartläggning och analys som kan ligga till grund för rekommendationer till regeringen

Frågeställningar

- Vilka möjligheter har digitaliseringen skapat för att öka den högre utbildningens;
 - ▶ kvalitet,
 - ▶ effektivitet och
 - ▶ **rekrytering av nya grupper?**
- Hur långt har högskolan kommit?
- Problem, fallgropar och hinder?
- Internationella exempel att lära av?
- Vad kan regeringen göra för att underlätta det fortsatta arbetet?

Analyserna har baserats på följande källor

- En litteraturstudie
- Tre enkäter till samtliga statliga och de tre största enskilda lärosätena
- Intervjuer med representanter för 12 lärosäten samt ett antal centrala myndigheter, en kommun, en konsult och två tidigare statssekreterare
- Tidsserieanalyser baserade på SCB:s register om högskolan, befolkningen och arbetsmarknaden under höstterminerna åren 2000–2018

Rekrytering från glest befolkade delar av landet

Undervisning på distans:

- snabb teknik- och metodutveckling de senaste två decennierna
- trots det ökar skillnaderna mellan stad och land

Andelen av befolkningen i åldern 15-64 år som avlagt minst 15 HP under höstterminerna 2007 och 2018

Lokala arbetsmarknader (LA)	2007	2018	Förändring
De tio största (tätt befolkade)	3,19 %	3,23 %	+ 0,04 p.e.
De tio minsta (glest befolkade)	1,22 %	1,11%	- 0,11 p.e.
De minsta LA i förhållande till de största	Endast 38 % av andelen i de största LA	Har sjunkit till 34 % av andelen i de största LA	Skillnaden har ökat med 0,15 p.e.

Rekrytering från glest befolkade delar av landet

Stimulera studiedeltagandet på högskolenivå i glest befolkade delar av landet

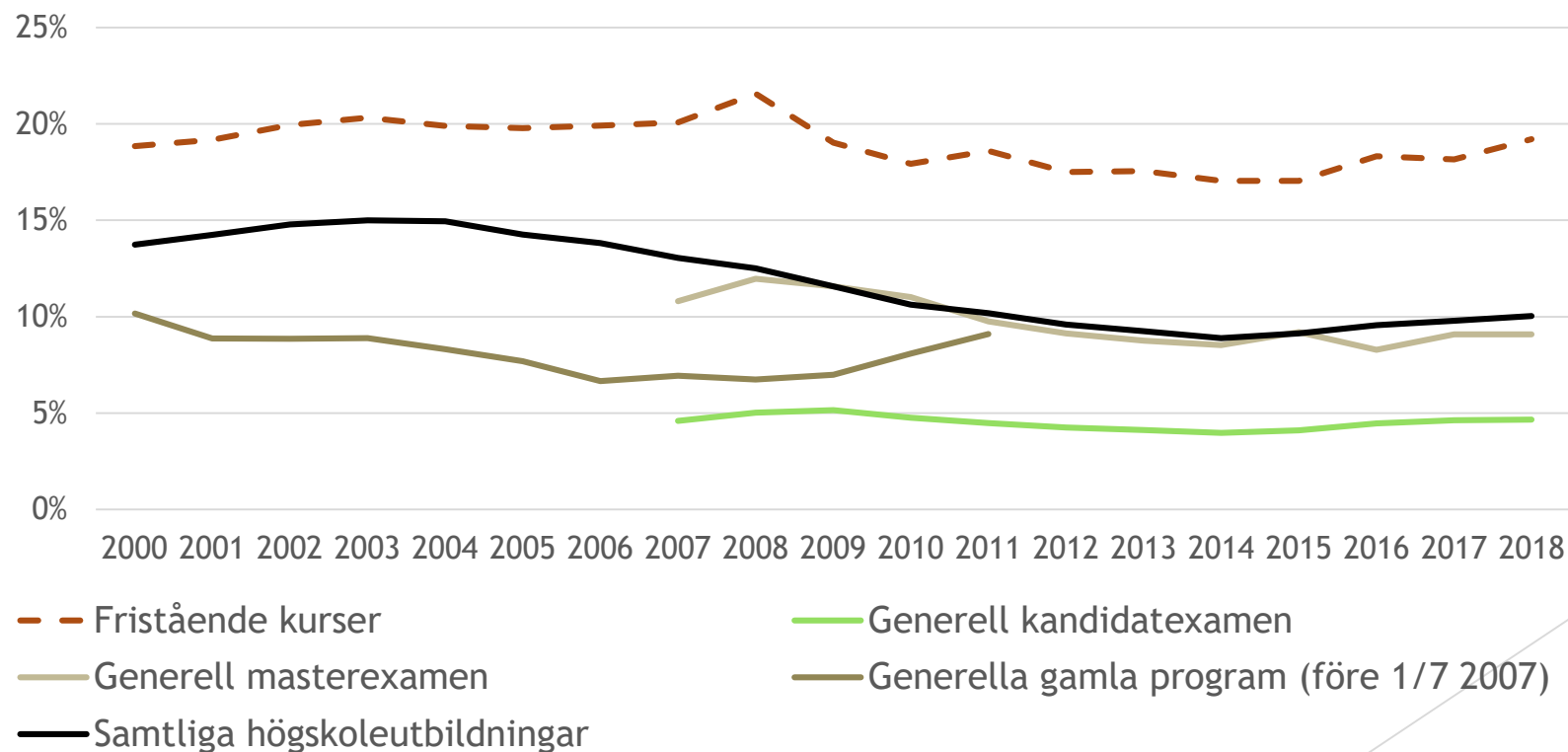
Rekommendation till regeringen

- Inför en prestationsbaserad ersättning till kommunala lärcentra i de glesast befolkade delarna av landet
- Ersättningen bör uppgå till 500 kr per varje högskolepoäng som studerande knutna till centret avlägger

Rekrytering i ett livslångt lärande perspektiv

Andelen aktiva studenter över 35 år har minskat

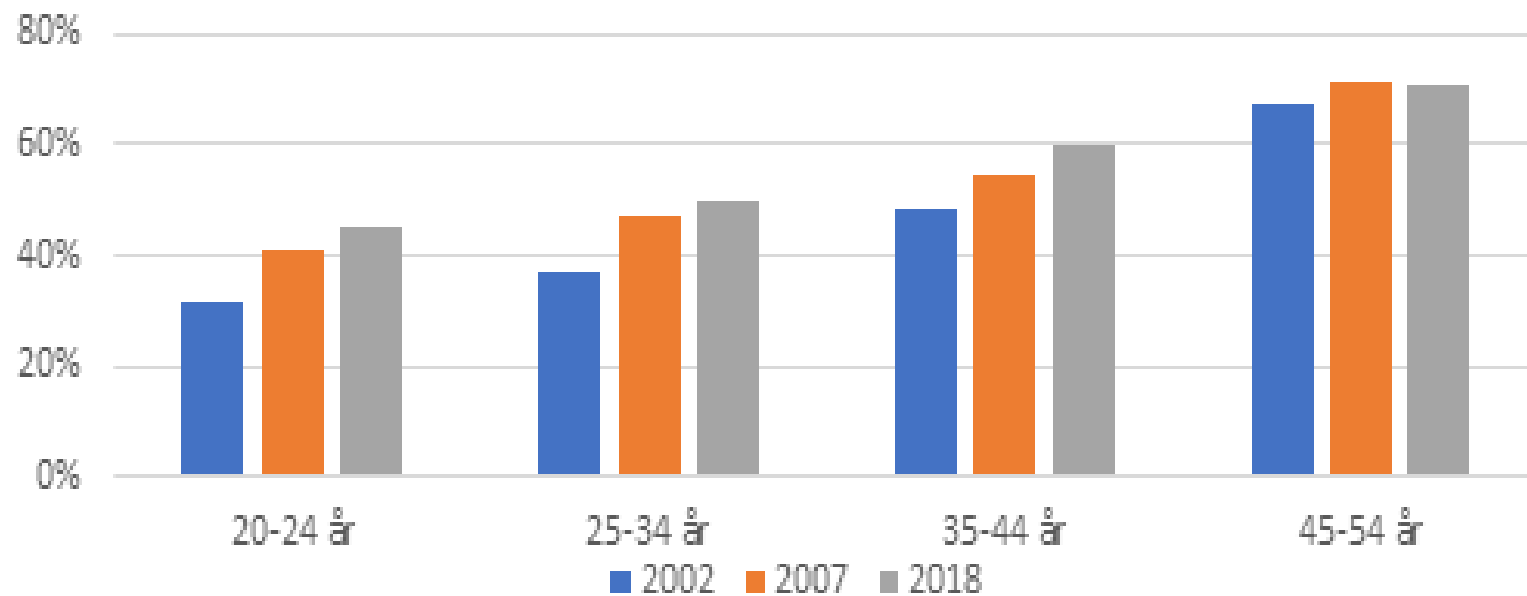
Andelen studerande som är i åldern 35-64 år bland de som avlagt minst 15 HP under terminen, exkl. inresande studenter

Rekrytering i ett livslångt lärande perspektiv

Allt vanligare att studier förenas med förvärvsarbete

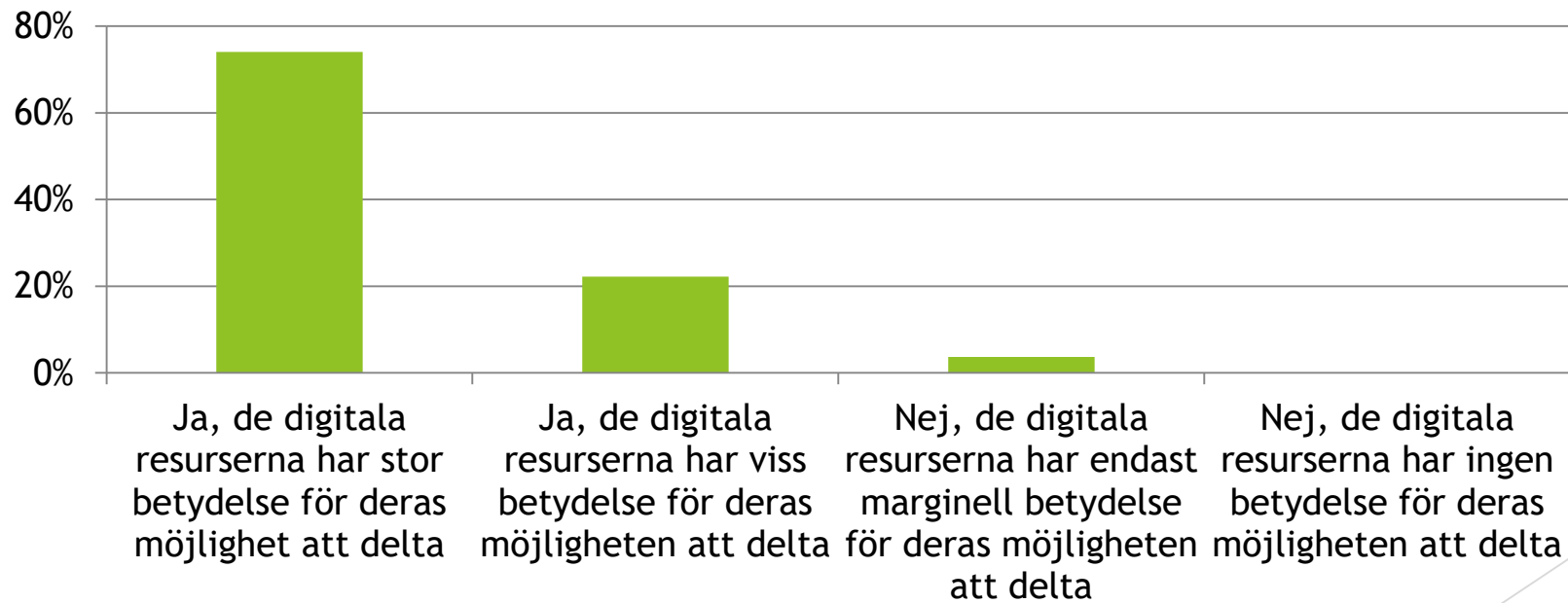
Andelen studerande som förvärvsarbetar bland de som avlagt minst 15 HP under höstterminen respektive år, exkl. inresande studenter

Rekrytering i ett livslångt lärande perspektiv

Lärosätena bekräftar de digital resursernas betydelse för de som vill förena studier med förvärvsarbete

Kan de som har behov av att förena studier med förvärvsarbete nås i större utsträckning genom användning av digitala resurser i undervisningen?

Reformer som kan underlätta såväl det livslånga lärandet som kunskapsuppbyggnaden i glest befolkade landsdelar

Stor osäkerhet om hur det **juridiska regelverket** ska tillämpas när ny digitalt baserad teknik introduceras

Rekommendation till regeringen

- Tillsätt en statlig utredning med uppdrag att kartlägga och se över behovet av förtydliganden av hur gällande regelverk ska tillämpas när nya digitalt baserade pedagogiska metoder introduceras
- Utredningen bör också få i uppdrag att vid behov föreslå lämpliga förändringar av regelverket

Reformer som kan underlätta såväl det livslånga lärandet som kunskapsuppbyggnaden i glest befolkade landsdelar

Öka tillgängligheten till kunskap på akademisk nivå via öppna lärresurser (OER)

Rekommendation till regeringen

- Utarbeta en plan för implementeringen av den rekommendation om öppna lärresurser som Sverige ställde sig bakom på Unescos generalkonferens 2019

Reformer som kan underlätta såväl det livslånga lärandet som kunskapsuppbyggnaden i glest befolkade landsdelar

Skapa ett system för **validering** som fungerar

Rekommendation till regeringen

- Överför ansvaret för information om och mottagande av ansökningar om validering till en lämplig central myndighet
- Låt samma myndighet betala ut en ersättning på sammanlagt 15 000 kronor för utförda valideringsuppdrag
- Skapa en helhetsbild av alla valideringar som utförs inom högskolan via de administrativa register som med en sådan ordning kommer att byggas upp

Avslutande uppmaning

Analysera konsekvenserna av den snabba utbildningsteknologiska utvecklingen

Rekommendation till regeringen

- Ge Vinnova i uppdrag att sammanställa och analysera den kunskap som finns om tillämpningen av EdTech, Learning Analytics och Big data inom högre utbildning, med inriktning på såväl framtida möjligheter som utmaningar och faror

Kontaktinformation

Rapporten kan laddas ner på:

<https://eso.expertgrupp.se/rapporter/>

För frågor och kompletterande information kontakta mig gärna på:

kjell.h.nyman@gmail.com

Tack!

Extra bild rekrytering i ett livslångt lärande perspektiv

Kombinationen studier och förvärvsarbete är vanligast på program där en stor andel av de studerande har föräldrar som saknar eftergymnasial utbildning

Förvärvsarbete och föräldrarnas utbildningsbakgrund, studerande med minst 15 HP under HT 2018, exkl. inresande studenter

Yrkesprogram	Andel som kombinerar studier med förvärvsarbete	Andel där båda föräldrarna saknar eftergymnasial utbildning
Socionom	58 %	46 %
Sjuksköterska	55 %	50 %
Civilekonom	53 %	30 %
Grundlärare	53 %	51 %
Förskollärare	50 %	63 %
Högskolan totalt sett	49 %	36 %